



# เสน่ห์อินเดีย (๒)

พ.อ.ต่อพรต เอนการ

การดูอินเดียให้เกิดเสน่ห์และมองวิถีชีวิตให้ได้รสชาติ ท่านผู้รู้ให้ข้อคิดไว้ว่า

*อย่าดูเขาแบบที่เราอยากให้เขาเป็น*

*ต้องดูเขาแบบที่เขาเป็น*

และท่านก็กล่าวต่อไปว่า

*ถ้าอยากซื้อไฟให้ไปฮ่องกง*

*ถ้าอยากหลงไฟไปอเมริกา*

*ถ้าอยากได้ปัญญาให้ไปอินเดีย*

เสน่ห์อินเดียฉบับนี้ขอนำท่านผู้สนใจไปสักการะสถานที่ที่อยู่ในความทรงจำของพุทธศาสนิกชนตลอดกาล สัก ๒ แห่ง จุดแรกที่จะพาไปชมคือ

เมืองเก่าอายุสี่พันปี ที่นักทัศนศาสตร์หรือนักจาริกแสวงบุญพลาดไม่ได้ ถ้าพลาดถือว่าไม่ถึงแดนภารตะ เมืองที่เก่าที่สุดในอินเดียก็คือเมืองพาราณสี มีสถานที่สำคัญของชาวพุทธคือธัมเมกขสถูป เป็นโบราณสถานที่ชาวอินเดียดูแล และเก็บผลประโยชน์จากสถานที่แห่งนี้ปีละไม่น้อย ธัมเมกขสถูปสร้างขึ้นเป็นสังเวชนียสถานในจำนวน ๔ แห่ง ที่ชาวพุทธผู้มีกำลังศรัทธา ควรไปสักการะและระลึกถึงพุทธกิจที่สำคัญของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เพราะเป็นสถานที่ที่พระองค์ทรงแสดงปฐมเทศนาโปรดปัญจวัคคีย์ทั้ง ๕ ทำให้ท่านอัญญาโกณฑัญญะบรรลุโสดาปัตติผล เป็นปฐมสาวก รูปแรกที่เป็นพยานการตรัสรู้ของพระพุทธเจ้า สถานที่แห่งนี้เป็นเสมือนบัลลังก์ที่ประกาศเลิกทาสให้แก่

มนุษยชาติเป็นครั้งแรก เพราะในวัฏสงสารอันยาวนานนับได้ ๔ อสงไขยแสนกัป มนุษย์ไม่รู้จักคำว่า “อิสรภาพ” เพราะถูก “อวิชชา” ครอบงำและบดขยี้มาโดยตลอด ตกเป็นทาสของความโง่คือโมหะ เป็นเวลายาวนาน แต่เมื่อพระพุทธองค์ทรงประกาศธัมมจักรกัปปวัตตนสูตรขึ้น แสงสว่างจึงได้สาดส่องเข้าไปในจิตใจของปัญจวัคคีย์ อิสรภาพจึงได้บังเกิดแก่ท่านปัญจวัคคีย์โดยลำดับ สถานที่แห่งนี้เคยถูกชาวฮินดูครอบครองเป็นเวลาหลายร้อยปี ท่านอนาคาริกธรรมปาละ มหาอุบาสกผู้เข้มแข็งชาวศรีลังกาได้ต่อสู้ทวงสิทธิเป็นเวลานาน จึงได้คืนมาเป็นสังเวชนียสถานของชาวพุทธโดยแท้ บุญพิธีของผู้ที่ไปสักการะธัมเมกขสถูปที่พุทธศาสนิกชนชาวไทยปฏิบัติ คือการสวดพระธัมมจักรกัปปวัตตนสูตร เพื่อเป็นพุทธบูชา ผู้ที่สวดจะน้อมระลึกเสมอว่าพระโพธิสัตว์ใช้เวลาบำเพ็ญบารมียาวนาน กว่าจะได้โอกาสเปิดเผยประทีปธรรมดวงนี้ขึ้นในโลกเพื่อขจัดความมืดให้หายไป



จากจิตใจของสรรพสัตว์ มีสิ่งที่น่าปวดถึงและละเอียดไม่ได้ ที่เมืองพาราณสีนี้ คือ แม่น้ำคงคา แม่น้ำศักดิ์สิทธิ์ของชาวภารตะ แม่น้ำที่ล้างบาป ล้างความชั่วร้ายให้กับผู้อาบ ชาวอินเดียเชื่อว่าสามารถชำระมลทินให้หมดไป จากจิตวิญญาณได้ แม้แต่เวลาสิ้นชีวิตลงก็จะนำศพไปเผาที่ริมฝั่งแม่น้ำคงคา เพื่อให้วิญญาณได้ขึ้นสวรรค์ กิจวัตรที่ชาวเมืองพาราณสีกระทำเป็นประจำคือ การลงไปล้างบาปที่แม่น้ำคงคา ยิ่งวันสำคัญของแต่ละปี เช่น วันเพ็ญเดือน ๑๒ ตรงกับวันลอยกระทงของไทย ประชาชนจะหลั่งไหลมาอาบน้ำล้างบาปกันมากมายเป็นหลายแสนคน นักทัศนกรจะมาชมการลงล้างบาปอย่างตื่นตาตื่นใจ ชาวพุทธเห็นแล้วก็ได้แต่ย่อนระลึกถึงคำสอนของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ที่ตรัสว่าถ้าแม่น้ำคงคาศักดิ์สิทธิ์และสามารถล้างบาปได้จริง ปานนี้ปลาและเต่าที่อยู่ในแม่น้ำคงคาคงบริสุทธิ์หมดจดจากบาปกรรมกันหมดแล้ว จากการดูชาวอินเดียล้างบาปแล้ว สิ่งที่สร้างความประหลาดใจให้กับผู้ที่ไม่เห็นน้อยคือการเผาศพ เป็นการเผาศพที่สืบทอดกันยาวนานสี่พันปี โดยไฟไม่เคยดับจากจุดนี้เลย สถานที่นิยมเผาศพที่ริมฝั่งแม่น้ำคงคาคือ ท่ามณีกรรมกริมาต วิธีการเผาปนกิจศพในอินเดียค่อนข้างจะเรียบง่ายมีขั้นตอนไม่ยุ่งยากและสิ้นเปลืองอย่างในเมืองไทยก่อนจะเผาศพ สัปเหร่อก็จะนำศพไปจุ่มน้ำที่แม่น้ำคงคาแล้วนำไปเผาบนกองฟืนที่กองอยู่ที่ริมแม่น้ำ ถ้าพื้นที่ว่างพอก็จะเผาพร้อมกันหลายศพ ในที่ใกล้ ๆ กันที่ทำอย่างนี้เพราะมีศพรอการเผาอีกจำนวนมาก ในวันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๔๙ คณะของเราไปลอยเรือดูพร้อมกับปลงธรรมสังเวช ถามคนพายเรือเขาบอกว่าวันที่ผ่านมามีศพรอเผาถึง ๕๐ ศพ บางคนในคณะพอได้ทราบถึงกับอุทานด้วยความคาดไม่ถึง ท่ามณีกรรมกริมาตแห่งนี้ไฟจึงไม่ดับตลอดสี่พันปี ความเชื่อนี้ได้กลายเป็นสินค้าส่งออกของชาวอินเดียไปแล้ว การเผาศพนั้นประเทศอื่นๆในโลกไม่อาจจะทำเป็นธุรกิจท่องเที่ยวได้แต่อินเดียสามารถนำมาเป็นจุดขายและสร้างเสน่ห์ให้กับประเทศได้ ผู้ที่ยังไม่เชื่อต้องไปดูจะเห็นเสน่ห์อินเดียว่าเขามีและเขาสร้างกันอย่างไร

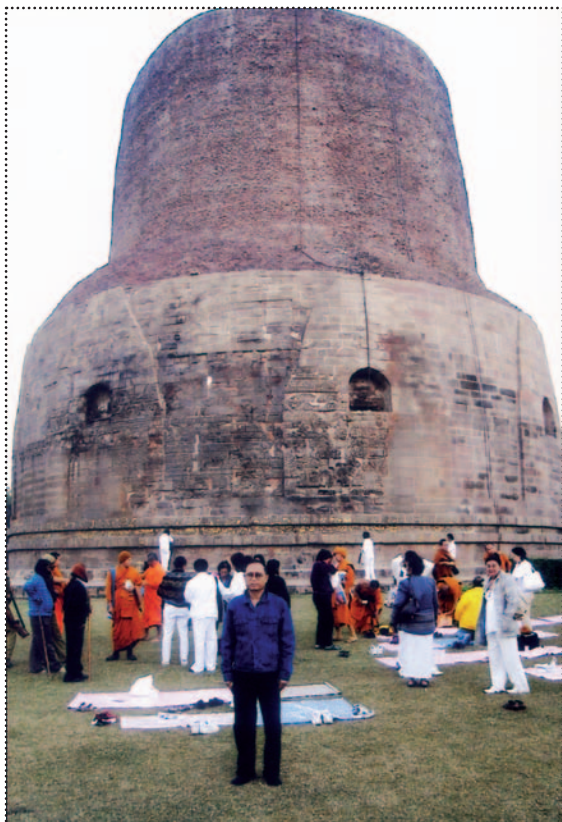


- อินเดีย...คือแดนดินถิ่นพระเจ้า
- อินเดีย...มีหลายเผ่าหลายศาสนา
- อินเดีย...มีแม่น้ำศักดิ์สิทธิ์ชื่อคงคา
- อินเดีย...คือภูผาหิมาลัย
- อินเดีย...คือที่สุดของที่สุด
- อินเดีย...คือเมืองพุทธอันยิ่งใหญ่
- อินเดีย...มีสาวสวยกว่าประเทศใด
- อินเดีย...แล้งน้ำใจจึงขอทาน
- อินเดีย...คือที่สุดของปัญหา
- อินเดีย...คือแหล่งภูมิปัญญามหาศาสตร์
- อินเดีย...คือบ่อเกิดศรัทธาธาร
- อินเดีย...คือสุสานอยู่อารยธรรมฯ

ขอแนะนำท่านผู้อ่านไปถวายสักการะสังเวชนียสถานเป็นที่สุดท้าย ในจำนวน ๔ แห่ง คือสถานที่เสด็จดับขันธปรินิพพานของพระศาสดา ไปรำลึกถึงสถานที่ประทับไสยาสน์ โดยไม่มีการลุกขึ้นอีกของพระมหาบุรุษ สถานที่แห่งนี้ในอดีตเรียกว่าเมืองกุสินารา ปัจจุบันเป็นเพียงหมู่บ้าน เรียกว่า กาเซียอยู่ในรัฐอุตตรประเทศของอินเดีย ทุกครั้งที่ผู้เขียนมีโอกาสไปสักการะ ทำให้เกิดพุทธานุสติ และปีติอย่างเต็มตัว เกิดพลังศรัทธาในพุทธกิจอย่างลึกซึ้ง การบำเพ็ญธรรม เพื่อปฏิบัติพุทธกิจให้เกิดประโยชน์แก่ชาวโลกนั้น เป็นสิ่งยากแสนยาก เหน็ดเหนื่อยยาวนานจริงๆ ความสำคัญของเมืองกุสินาราที่ควรกล่าวถึงบางประเด็น คือ เป็นเมืองที่พระโพธิสัตว์เคยทอดทิ้งสรีรร่างกายมาแล้ว ๖ ครั้ง ครั้งที่ ๗ ที่ถือว่า เป็นครั้งสุดท้าย คือการดับขันธปรินิพพานของพระองค์ ในอดีต กุสินาราเคยเป็นเมืองรุ่งเรืองหาเมืองอื่น



เปรียบเทียบได้ ครั้งหนึ่งชื่อว่ากุสาวดี มีพระเจ้าจักรพรรดิ พระนามว่ามหาสุทนต์สนครอบครอง พระเจ้าจักรพรรดิ จะมีของวิเศษคู่บารมี ๗ ประการ คือ จักรแก้ว ช้างแก้ว ม้าแก้ว นางแก้ว ขุนพลแก้ว คหบดีแก้ว และแก้วมณี ถ้าไม่มีของวิเศษ ๗ ประการนี้ ก็เป็นได้เพียงแต่พระราชามหากษัตริย์ทั่วไป จะไม่เรียกว่าพระเจ้าจักรพรรดิตามหลักการทางพระพุทธศาสนา เมืองกุสาวดีนั้นจะมีเสียง ๑๐ ประการ คือ เสียงช้าง เสียงม้า เสียงรถ เสียงกลอง เสียงตะโพน เสียงพิณ เสียงขับร้อง เสียงกังสดาล เสียงประโคม และเสียงร้องเรียกให้บริโภคให้ดื่ม ให้กิน พระเจ้ามหาสุทนต์สน นอกจากจะมีแก้ว ๗ ประการ คู่บุญบารมีแล้ว ยังมีสมบัติมากมาย โดยเฉพาะโภชนาหาร มีผู้นำเข้าไปถวายถึงวันละ ๘๔,๐๐๐ สำหรับแต่เวลาพระองค์เสวย ก็เสวยได้เพียงชั่วสุกทนานหนึ่ง พร้อมด้วยแกงพอสสมควร สมบัติเหล่านั้นป้องกันมัจจุราชนิได้เลย พระเจ้ามหาสุทนต์สนต้องสวรรคตไปตามกาลเวลา แก้ว ๗ ประการและมหาสมบัติเหล่านั้น



ไม่มีแม้แต่สิ่งเดียวจะตามเสด็จพระองค์ไปในปรโลก สถานที่สำคัญในปัจจุบันนี้ คือ องค์พระสถูปปรินิพพาน ซึ่งเป็นทรงบาตรคว่ำ พระพุทธรูปปางเสด็จดับขันธปรินิพพานเป็นพระพุทธรูปที่เป็นธรรมชาติจริงๆ เหมือนหนึ่งพระองค์ทรงดับขันธจากไปใหม่ๆ ทำให้ผู้เห็นต่างหลังน้ำตาไปตามๆ กัน ความรู้สึกเป็นประหนึ่งว่า ได้เฝ้าขณะที่พระองค์ปรินิพพาน อีกสถานที่หนึ่งคือ มกุฏพันธนเจดีย์ที่ถวายพระเพลิงพระพุทธรูปอยู่ห่างจากที่ปรินิพพาน ๑ กิโลเมตร ปัจจุบันเป็นเนินดินสูงใหญ่ รัฐบาลอินเดียได้จัดรักษาไว้อย่างดี ที่มกุฏพันธนเจดีย์ ห้วงเวลาที่มีการขุดค้นใหม่ๆ ได้เห็นแก้วมณีร้อยการถวายพระเพลิงสองแห่งนี้ เป็นบุญสถานของผู้จาริกแสวงบุญ การเดินทางที่ถือเมืองพาราณสีเป็นศูนย์กลาง กุสินาราห่างจากพาราณสี ๒๒๕ กิโลเมตร และห่างจากเมืองโครักขปุรี ๕๐ กิโลเมตร ปัจจุบันนี้ ศาลาโศกสถานที่พักผ่อนสำราญใจของเจ้ามัลละ มีต้นสาละที่หน้าวิหารปรินิพพานอยู่ ๒ ต้น สำหรับเป็นเครื่องเตือนใจให้ระลึกถึงการเสด็จดับขันธปรินิพพานขององค์พระสัมมาสัมพุทธเจ้า ถ้าเข้าใจตามที่พระธรรมสิงหบุราจารย์ (หลวงพ่อจรัญ วัดอัมพวัน) กล่าวไว้จะได้ความหมายชัด คือ มหานิยมอยู่ที่ความรู้ เสน่ห์อยู่ที่คุณธรรม ชาวพุทธเดินทางไปกุสินารา ด้วยเหตุ ๒ ประการนี้ พระพุทธรูปแม้จะเสด็จดับขันธปรินิพพานแล้ว แต่ความรู้ที่ตรัสสอนชาวโลกยังอยู่เหมือนเดิม คุณธรรมโดยเฉพาะพระพุทธคุณทั้ง ๓ ประการ ยังคงอยู่ในใจของชาวพุทธตลอดเวลา กุสินารายังมีเสน่ห์ให้ชาวพุทธเราเฝ้ารำลึกถึงเสมอ และจะมีการรำลึกต่อไปอีกตราบนานเท่านาน